

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

TARYBA

2009–2012 m. ES kovos su narkotikais veiksmų planas

(2008/C 326/09)

Išvadas

Nelegalūs narkotikai kelia didelį susirūpinimą Europos piliečiams, didelę grėsmę Europos visuomenės saugumui bei sveikatai ir grėsmę gyvenimo sąlygoms visame pasaulyje.

2004 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba vieningai patvirtino 2005–2012 m. ES kovos su narkotikais strategiją ⁽¹⁾, kurios tikslas — užtikrinti aukštą apsaugos, gerovės ir socialinės sanglaudos lygį vykdant narkotikų vartojimo prevenciją ir jį mažinant.

Priimta strategija aiškiai parodė, kad politinis susirūpinimas narkotikų daroma žala visoje Europos Sąjungoje yra svarbesnis nei esami valstybių narių požiūrių skirtumai. Šia strategija, įgyvendinta dviem vėliau priimtais ES kovos su narkotikais veiksmų planais, buvo patvirtinta, kad visos valstybės narės įsipareigoja laikytis tokių pačių pagrindinių principų: mažinant narkotikų pasiūlą ir poreikį reikia laikytis suderinto metodo, kuris, visų pirma ir svarbiausia, būtų pagrįstas pagrindiniais ES teisės principais ir kuriuo visais atžvilgiais būtų remiamos vertybės, kuriomis grindžiama Sąjunga: pagarba žmogiškajam orumui, laisvė, demokratija, lygybė, solidarumas, teisinė valstybė bei žmogaus teisės. Strategija ir jos veiksmų planais siekiama apsaugoti ir gerinti visuomenės bei kiekvieno asmens gerovę, apsaugoti visuomenės sveikatą ir užtikrinti aukštą plačiosios visuomenės saugumo lygį. Tai turėtų būti daroma kartu pasitelkiant horizontaliąsias priemones, kurias įgyvendinant vadovaujama kovos su narkotikais politika, grindžiama patikimais duomenimis apie problemos pobūdį ir mastą, (vis dažniau tarpvalstybiniu) veiklos koordinavimu ir bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis organizacijomis, taip pat bendradarbiavimu jų atžvilgiu. Strategija ir jos veiksmų planai taip pat yra pagrįsti atitinkamomis JT konvencijomis, kurios yra svarbūs teisiniai dokumentai, skirti pasaulinei narkotikų problemai spręsti.

Kovos su narkotikais strategijoje taip pat numatytas dviejų nuoseklių ketverių metų trukmės veiksmų planų pagrindas. Pirmajame **2005–2008 m. veiksmų plane** ⁽²⁾ nustatyta daugiau kaip 80 veiksmų, kuriais siekiama padėti koordinuoti veiklą pagrindinėse srityse, kuriose taikomos valstybės intervencinės priemonės, susijusios su nelegaliais narkotikais, įskaitant visuomenės sveikatos, teisėsaugos, muitinės, baudžiamosios teisenos ir išorės santykių sritis. Nors už įgyvendinimą dažniausiai atsakingos valstybės narės, Komisija aktyviai dalyvauja palengvindama ir vertindama vykdomą darbą, be to, ji vykdo kovos su narkotikais teisės aktų, pavyzdžiui, Tarybos pamatinio Sprendimo 2004/757/TVR dėl neteisėtos prekybos narkotikais, įgyvendinimo stebėseną; 2009 m. viduryje Komisija pateiks ataskaitą. Be to, remdamasi pastarųjų ketverių metų patirtimi, Komisija šiuo metu siūlo Tarybai patvirtinti antrąjį 2009–2012 m. veiksmų planą.

Ko iki šiol pasiekta dabartiniu kovos su narkotikais veiksmų planu?

Dabartinio plano pagrindinis tikslas:

„... gerokai sumažinti gyventojų narkotikų vartojimą ir sumažinti socialinę žalą bei žalą sveikatai, kurią kelia nelegalių narkotikų vartojimas ir prekyba jais.“

⁽¹⁾ Dok. 15074/08 CORDROGUE 77 SAN 187 ENFOPOL 187 RELEX 564.

⁽²⁾ OLC 168, 2005 7 8, p. 1.

Vertinimo ataskaitą ⁽¹⁾ kartu parengė Komisija, valstybės narės, Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (toliau — EMCDDA), Europolas ir Europos nevyriausybinių organizacijų tinklai, kuriems atstovaujama Pilietinės visuomenės forume. Kol kas tai išsamiausias ES kovos su narkotikais politikos įgyvendinimo vertinimas, iš kurio galima spręsti, kad dabartinio plano tikslai iš dalies pasiekti:

- Narkotikų vartojimas ES tebėra didelis. Iš turimų duomenų galima spręsti, kad heroino, kanapių ir sintetinių narkotikų vartojimas stabilizavosi arba mažėja, tačiau kokaino vartojimas keliose valstybėse narėse auga. Apskaičiuota, kad ES žmonių, vartojančių narkotikus arba vartojusių juos kurį laiką (nors kartą gyvenime bandžusių arba vartojusių), skaičiai yra tokie: apie 70 mln. vartoja kanapes, 12 mln. vartoja kokainą, 9,5 mln. vartoja ekstazį ir 11 mln. vartoja amfetaminus, taip pat žinoma, kad apie pusę milijono žmonių gauna pakaitinį priklausomybės nuo tokių narkotikų kaip heroinas gydymą ⁽²⁾.
- Nors nederėtų nusiraminti, turimi duomenys, palyginti su kitomis pasaulio šalimis, rodo, kad kanapių, kokaino ir amfetaminų vartojimas ES yra gerokai mažesnis nei, pavyzdžiui, JAV. Tą patį galima pasakyti apie nustatytą užsikrėtimo ŽIV atvejų, susijusių su intraveninių narkotikų vartojimu, skaičių.
- Iš vertinimo taip pat matyti, kad valstybių narių kovos su narkotikais politika panašėja ir vis dažniau grindžiama veiksnių planais.
- Iš turimų duomenų galima spręsti, kad ES pavyksta bent suvaldyti sudėtingą visuomeninį paplitusio narkotinių medžiagų vartojimo ir piktnaudžiavimo jomis reiškinį ir kad ji vis labiau stengiasi imtis priemonių, skirtų spręsti narkotikų keliamos žalos asmenims ir visuomenei klausimą. Svarbu pažymėti, kad to pasiekti pavyko, nepaisant vertinamu laikotarpiu pasaulyje nepaprastai išaugusios neteisėtos opiatų gamybos ir precedento neturinčio ES rinkai skirto kokaino kiekio. Atsižvelgiant į šias nepaprastai padidėjusias narkotikų pasiūlą, ES sugebėjimas spręsti šią problemą vertinamas pozityviau.
- Tarptautinio bendradarbiavimo požiūriu ES pozicijos tarptautiniuose kovos su narkotikais forumuose (pvz., JT narkotinių medžiagų komisijoje) dabar yra labiau suderintos. Be to, vis dažiau ES integruotą ir suderintą kovos su narkotikais metodą kaip modelį naudoja kitos pasaulio šalys.

Dabartinis 2005–2008 m. veiksnių planas yra ambicingas projektas. Nors daugelyje sričių pasiekta pažangos, nustatyta ir trūkumų.

Politikos koordinavimo problemų esama įvairiose srityse ir, net jeigu informacijos apie narkotikų vartojimo, prevencijos ir gydymo situaciją ES kokybė gerėja, vis dar yra didelių žinių spragų: nuolat trūksta patikimų duomenų apie narkotikų pasiūlą, taip pat apie su narkotikais susijusios pagalbos, teikiamos trečiosioms šalims, mastą ir rezultatus.

Kaip paskatinti visuomenę prisiimti didesnę įsipareigojimą mažinti narkotikų vartojimą

Akivaizdu, kad ES turi nuveikti daugiau, kad sumažintų narkotikų vartojimo keliamą sveikatos, socialinių ir vystymosi problemų poveikį. Jeigu tam tikru laikotarpiu milijonai europiečių vartojo narkotikus arba vartoja juos dabar, vadinasi, visuomeninės politiką ir visuomenės elgesį skiria spraga, kurios jokia visuomenė neturėtų ignoruoti.

Yra duomenų, kad vienas iš (ekonomiškai) veiksmingesnių būdų kovoti su narkotikų vartojimu yra siekti, kad visuomeninės tarnybos, dirbančios prevencijos, gydymo, žalos mažinimo ir teisėsaugos srityse bendradarbiautų su savanorių organizacijomis ir paslaugų teikėjais. Kitaip tariant, būtų sukurtas piliečių ir institucijų aljansas, kuris jiems ir tarnautų.

Dabar reikia, kad Europos žmonės taptų šios srities politikos centru ir kad Europos piliečiai aktyviau dalyvautų šiame procese. Pirmiausia, 2006 m. Komisija padėjo suburti Europos pilietinės visuomenės forumą narkotikų tema. Kad paremtų ES kovos su narkotikais veiksnių planą, Komisija kito veiksnių plano laikotarpiu išnagrinės būdus sutelkti visus norinčius oficialiai įsipareigoti imtis būtinų veiksnių jų lygiu ir jų turimomis priemonėmis, kad būtų sumažinta žmonėms narkotikų daroma žala. Šiuo klausimu reikia sukurti Europos kovos su narkotikais aljansą, kurio tikslas — sutelkti įvairaus pobūdžio pilietinės visuomenės struktūras, vykdančias veiklą tiek su narkotikais susijusioje, tiek nesusijusioje srityje.

⁽¹⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. ES kovos su narkotikais veiksnių plano galutinio įvertinimo ataskaita (2005–2008 m.) (dok. 13407/08 ADD 3).

⁽²⁾ Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (EMCDDA) 2007 m. metinė ataskaita.

Naujo 2009–2012 m. kovos su narkotikais veiksmų plano rengimas

ES kovos su narkotikais strategijoje nagrinėjamas sudėtingas reiškinys, kuriam pakeisti reikia ilgalaikės veiksmingos strategijos. Jo esmė — du pagrindiniai kovos su narkotikais politikos aspektai: *narkotikų paklausos mažinimas* ir *narkotikų pasiūlos mažinimas*, kuriuos papildytų trys kompleksinės priemonės: *veiklos koordinavimas*, *tarptautinis bendradarbiavimas* ir *informacija, moksliniai tyrimai bei vertinimas*.

Siekdama paremti strategiją, Komisija siūlo naują 2009–2012 m. kovos su narkotikais veiksmų planą, kuris pagrįstas dabartine politika, o taip pat ir pastarųjų ketverių metų patirtimi. Tinkamai atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus, jame nustatomi tokie prioritetai:

1. Gerinti veiklos koordinavimą, stiprinti bendradarbiavimą ir geriau informuoti visuomenę

Veiklos koordinavimas ir bendradarbiavimas kovos su narkotikais srityje gali būti stiprinami tiek Europos, tiek nacionaliniu lygiu, kad kovos su narkotikais politika būtų aktuali specialistams ir pilietinei visuomenei, tuo pat metu sudarant sąlygas šioms struktūroms pareikšti nuomonę, kuria būtų vadovaujamosi formuojant politiką.

2. Mažinti narkotikų paklausą

Reikia toliau didinti priemonių, skirtų mažinti narkotikų vartojimą bei jo padarinius, veiksmingumą didinant paklausos mažinimo intervencinių priemonių, t.y. prevencijos, gydymo ir žalos mažinimo paslaugų, aprėptį bei veiksmingumą ir gerinant jų kokybę. Ypatingo dėmesio reikia pažeidžiamoms grupėms ir kombinuoto narkotikų vartojimo (kai kartu vartojamos nelegalios ir legalios medžiagos, įskaitant alkoholį, lakiąsias medžiagas bei tabaką) prevencijai.

3. Mažinti narkotikų pasiūlą

ES lygiu reikia veiksmingesnio teisėsaugos darbo, kad būtų kovojama su narkotikų gamyba ir prekyba jais, visapusiškai išnaudojant Europolo ir kitų ES struktūrų galimybes. Veiksmai turėtų būti grindžiami žvalgybos duomenis paremtu metodu, pagal kurį pirmenybė būtų sistemingai teikiama didžiausią žalą darantiems ar didžiausią grėsmę keliantiems tiekėjams. Darbas, kuris atliekamas šiuo metu siekiant sutvirtinti įvairių ES TVR srities subjektų naudojamų duomenų sąsajas bei suderinamumą, bus būtinas vykdant šiuos veiksmus. Turėtų būti remiamos labiau koordinuotos operacijos, pasitelkiant regioninio saugumo platformas. Naujųjų platformų struktūra turėtų būti nustatyta nedubliuojant funkcijų ir būti suderinta su esamomis struktūromis.

4. Gerinti tarptautinį bendradarbiavimą

ES, kuri yra pagrindinė pasaulio paramos teikėja atkakliai siekiant ilgalaikių pasaulinės narkotikų problemos sprendimų, veiklos veiksmingumui didelės reikšmės turėtų geresnis nacionalinės ir Bendrijos politikos koordinavimas. Šiuo tikslu esame pasirengę sustiprinti savo išpareigojimus tarptautinio bendradarbiavimo srityje, dar kartą patvirtindami, kad veiksminga narkotikų kontrolė turi būti grindžiama „suderinto metodo“ koncepcija, pabrėžiant, kad nelegalus narkotinių medžiagų auginimas yra svarbus narkotikų pasiūlos aspektas.

5. Gerinti problemos suvokimą

Reikia gerinti visų narkotikų vartojimo aspektų suvokimą labiau ir geriau koordinuojant mokslinius tyrimus ir duomenis, įskaitant duomenis apie su narkotikais susijusį nusikalstamumą ir tai, kaip veikia nelegalių narkotikų pasiūlos rinka.

Toliau pateikiamas veiksmų planas turėtų sudaryti šių prioritetų įgyvendinimo pagrindą ir prirėkus papildyti juos europiniu aspektu.

I. VEIKLOS KOORDINAVIMAS

Pagrindinis prioritetas: Veiksmingesnis politikos plėtojimas ir įgyvendinimas

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodikliai	Įvertinimo priemonės
1. Užtikrinti, kad į nacionalinę politiką, ES darbo metodą su trečiosiomis šalimis ir tarptautinių forumų veiklą būtų įtrauktas suderintas ir integruotas metodas	1. Valstybės narės ir ES institucijos turi veiksmingai koordinuoti kovos su narkotikais politiką, kad į ją būtų įtraukti 2005–2012 m. ES kovos su narkotikais strategijos ir šio veiksmų plano tikslai	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija Taryba	ES kovos su narkotikais strategijos ir veiksmų planų tikslai įtraukti į nacionalinę politiką Į kovos su narkotikais politiką ES lygiu įtraukti kovos su narkotikais strategijos tikslai	Komisijos rengiama pažangos apžvalga
2. Užtikrinti veiksmingą veiklos koordinavimą ES lygiu	2. Tarybos narkotikų horizontalioji darbo grupė, kaip vadovaujama vaidmenį atliekanti darbo grupė kovos su narkotikais klausimais Taryboje, turėtų aktyviai koordinuoti ES kovos su narkotikais politiką. Narkotikų horizontalioji darbo grupė turėtų nustatyti konkrečius kitų Tarybos darbo grupių veiklos sritis ir siekti veiksmingo veiklos koordinavimo	Vykdomas nuolat	Taryba	Atitinkamos Tarybos darbo grupės (!) informuoja ir (arba) aktyviai įtraukia Narkotikų horizontaliąją darbo grupę į darbą ir atvirksčiai	Tarybos darbo grupių ataskaita dėl su kova su narkotikais susijusios veiklos Narkotikų horizontaliajai darbo grupei
	3. Komisija ir Taryba turi užtikrinti kovos su narkotikais vidaus ir išorės politikos suderinamumą	Vykdomas nuolat	Komisija Taryba	Pasiektas kovos su narkotikais vidaus ir išorės politikos suderinamumas Iki 2010 m.: Komisijos komunikatas dėl kovos su narkotikais vidaus ir išorės politikos suderinamumo	Komisijos komunikatas dėl kovos su narkotikais vidaus ir išorės politikos koordinavimo
	4. Taryba turi kartą per metus išnagrinėti narkotikų problemos būklę, remdamasi Komisijos metine pažangos apžvalga ir atitinkamomis metinėmis EMCDDA, Europolo ir Eurojusto ataskaitomis	Vykdomas nuolat	Taryba Komisija Valstybės narės EMCDDA Europolas Eurojustas	Tarybos išvados	Pirmininkaujanti valstybės narės išvados
	5. Pirmininkaujanti valstybė narė turi reguliariai rengti nacionalinių kovos su narkotikais koordinatorių arba einančių lygiavertes pareigas pareigūnų posėdžius, kad sparčiau vyktų koordinavimas konkrečiais skubiais klausimais, dėl kurių reikia imtis veiksmų. Koordinatoriai turi būti kviečiami prisidėti Tarybai kartą per metus nagrinėjant narkotikų problemos būklę (žr. 4 veiksmą pirmiau)	Du kartus per metus	Pirmininkaujanti valstybė narė Valstybės narės	Veiksmingas poveikis politikos koordinavimui Tarybos išvados	Pirmininkaujanti valstybės narės pranešimas Narkotikų horizontaliajai darbo grupei

3. Užtikrinti veiksmingą veiklos koordinavimą nacionaliniu lygiu	6. Atsižvelgdamos į EMCDDA atliekamą darbą, susijusį su kovos su narkotikais koordinavimo mechanizmais visose ES valstybėse narėse, valstybės narės turi išnagrinėti kovos su narkotikais tarpžinybinį koordinavimą, kad užtikrintų, jog ES lygiu būtų pateikiamos suderintos pozicijos ir kad ES veiksmų plano tikslų būtų siekiama veiksmingiausiu lygiu	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Valstybių narių indėlis į Narkotikų horizontaliosios darbo grupės ir kitų darbo grupių veiklą yra nuoseklus	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Reitox nacionalinės ataskaitos
4. Užtikrinti pilietinės visuomenės dalyvavimą kovos su narkotikais politikoje	7. Komisija ne rečiau kaip kartą per metus turi gauti Pilietinės visuomenės forumo narkotikų tema nuomonę apie kovos su narkotikais politiką	Vykdomas nuolat	Komisija	Forumas vyksta ne rečiau kaip kartą per metus Komisija teikia rezultatų ataskaitas Narkotikų horizontaliajai darbo grupei	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Pilietinės visuomenės forumo narkotikų tema teikiamos ataskaitos
	8. Komisija turi pradėti įgyvendinti iniciatyvą „Europos kovos su narkotikais aljansas“, kuria visos ES pilietinės visuomenės organizacijos (įskaitant, pvz., mokyklas, komercines įmones, viešąsias įstaigas ir nevyriausybinės organizacijas) būtų raginamos dalyvauti bendroje sistemoje, skirtoje nustatyti visuomenės išsipareigojimus kovos su problemomis dėl narkotikų visuomenėje atžvilgiu ir imtis veiksmų šioje srityje	Vykdomas nuolat	Komisija	Plačiai išsipareigota dalyvauti aljanso veikloje (Komisija)	Veiklos įvertinimo ataskaita
	9. Valstybės narės turi įtraukti pilietinę visuomenę visais tinkamais kovos su narkotikais politikos lygiais, laikydamosi nacionalinės praktikos	Vykdomas nuolat	Komisija Valstybės narės	Pilietinė visuomenė dalyvauja nacionaliniame dialoge Pilietinės visuomenės indėlis	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių ataskaita Komisijai

II. PAKLAUSOS MAŽINIMAS

Pagrindinis prioritetasis: Mažinti narkotikų paklausą ir narkotikų vartojimo padarinius sveikatai bei socialinius padarinius, didinant prevencijos, gydymo ir žalos mažinimo paslaugų aprėptį bei veiksmingumą ir gerinant jų kokybę

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis	Įvertinimo priemonės
5. Narkotikų vartojimo ir su juo susijusios rizikos prevencija	10. Skatinti inovacijas ir sistemiskai įgyvendinti praktiniais duomenimis pagrįstas bei įvertintas visuotines prevencijos programas bei intervencines priemones įvairiose aplinkose (pvz., jaunimui skirtas programas ir priemones jaunimo centruose bei mokyklose ir suaugusiems skirtas programas bei priemones darbovietėse bei kalėjimuose) siekiant užkirsti kelią pirmą kartą pabandyti vartoti narkotikus ar sudaryti sąlygas, kad tai atsitiktų kuo vėliau. Prevencija taip pat turi apimti kombinuotą narkotikų vartojimą (kai kartu vartojamos nelegalios ir legalios medžiagos, visų pirma alkoholis) ir vairavimą apsvaigus nuo narkotikų	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Didesnė praktiniais duomenimis pagrįstų įvertintų programų ir išsamių strategijų, įskaitant skirtas užkirsti kelią pirmą kartą pabandyti vartoti narkotikus, pasiūla valstybėse narėse Narkotikus vartojančių jaunų žmonių skaičius ir bendraamžių narkotikų vartojimo problemos suvokimas	Reitox nacionalinės ataskaitos Moksleivių išpročių tyrimai, atliekami įgyvendinant Europos alkoholio ir kitų narkotikų vartojimo tyrimo mokyklose projektą (ESPAD) bei vykdamas Moksleivių sveikatos ir gyvensenos (HBSC) tyrimą

6. Ypač rizikingos narkomanų (įskaitant intraveninius narkotikus vartojančius narkomanus) elgsenos prevencija vykdant tikslinę prevenciją	11. Toliau plėtoti ankstyvo nustatymo bei intervencijos metodus ir įgyvendinti veiksmingą, įvertintą atrankinę prevenciją, skirtą pažeidžiamoms grupėms, kurioms būdinga didelė rizika, kad kils su narkotikais susijusių problemų, įskaitant intraveninių narkotikų vartojimą	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Narkotikų vartojimo tendencijos Rizikos ir apsaugos veiksnių vartojant narkotikus analizė Didesnė pagal rezultatus įvertintų tikslinių prevencijos programų pasiūla valstybėse narėse	Vienas iš pagrindinių epidemiologinių rodiklių — probleminio narkotikų vartojimo (PDU) rodiklis Reitox nacionalinės ataskaitos
	12. Toliau plėtoti ir įgyvendinti veiksmingą, įvertintą indikatyvinę prevenciją, skirtą specifinėms didelės rizikos (kombinuotus narkotikus vartojančių) narkomanų grupėms, atitinkamais atvejais siūlant lengvai prieinamas konsultavimo ir probleminės elgsenos valdymo paslaugas bei atliekant socialinį darbą	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Narkotikų vartojimo tendencijos Rizikos ir apsaugos veiksnių vartojant narkotikus analizė Didesnė pagal rezultatus įvertintų tikslinių prevencijos programų pasiūla valstybėse narėse	Vienas iš pagrindinių epidemiologinių rodiklių — probleminio narkotikų vartojimo (PDU) rodiklis Reitox nacionalinės ataskaitos
7. Didinti priklausomybės nuo narkotikų gydymo ir reabilitacijos veiksmingumą, gerinant paslaugų pasiūlą, galimybę jomis naudotis ir jų kokybę	13. Didinti praktiniais duomenimis pagrįsto priklausomybės nuo narkotikų gydymo būdų, kurie apimtų įvairius psichosocialinius ir farmakologinius metodus, atitinkančius narkomanų poreikius (įskaitant atitinkamą gydymą, pritaikytą naujiems narkotikams arba vartojimo būdams), veiksmingumą ir paplitimą	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Gydymo poreikio rezultatų ir išlaikymo tendencijos Didesnė įvairiarūšių praktiniais duomenimis pagrįstų gydymo būdų pasiūla valstybėse narėse	Vienas iš pagrindinių epidemiologinių rodiklių — gydymo poreikio rodiklis (TDI) Reitox nacionalinės ataskaitos
	14. Įgyvendinti esamas ir rengti novatoriškas reabilitacijos ir socialinės reintegracijos programas, kurių rezultatai gali būti įvertinti	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Kai įmanoma, didesnė reabilitacijos ir reintegracijos programų valstybėse narėse pasiūla ir didesnis jų veiksmingumas	Duomenys apie socialinės reabilitacijos programų pasiūlą Reitox nacionalinės ataskaitos
	15. Prireikus galimoms tikslinėms auditorijoms skelbti, kad nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu teikiamos gydymo ir reabilitacijos paslaugos bei kad šios paslaugos suteikia daug įvairių galimybių	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Valstybėse narėse vykdomos informavimo strategijos Yra viešasis paslaugų registras (pvz., interneto portalas)	Reitox nacionalinės ataskaitos

	16. Dažniau naudotis veiksmingomis nusikaltimą padariusių narkomanų įkalinimo alternatyvomis, vykdyti jų stebėseną, jas įgyvendinti ir toliau plėtoti	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Didesnė įkalinimo alternatyvų pasiūla Naudojimosi įkalinimo alternatyvomis stebėseną	
8. Gerinti veiklos, skirtos mažinti narkotikų paklausą, kokybę ir veiksmingumą, atsižvelgiant į specifinius narkomanų poreikius pagal lytį, kultūrinius ypatumus, amžių ir kt.	17. Plėtoti, įgyvendinti ir keisti geros praktikos gairėmis ir (arba) kokybės standartais, skirtais prevencijai, gydymui, žalos mažinimui ir reabilitacinei intervencijai bei paslaugoms	2009–2012 m.	Valstybės narės Komisija EMCDDA	Parengtos atitinkamos gairės ir (arba) kokybės standartai Gairių ir (arba) standartų įgyvendinimo lygis	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Reitox nacionalinės ataskaitos
	18. Valstybės narės, spręsdamos specifinių poreikių klausimą, remdamosi metodine sistema, kurią su EMCDDA pagalba turi parengti Komisija ir kuri turi būti suderinta su esamomis metodikomis, turi ištirti prevencijos, gydymo, žalos mažinimo ir reabilitacijos paslaugų pasiūlą bei veiksmingumą	2012 m.	Valstybės narės Komisija EMCDDA	Parengtas tyrimo metodinis pagrindas Apklausą atlikusių valstybių narių skaičius	Visos Komisijos turimos valstybių narių atliktų tyrimų ataskaitos
	19. Siekti sutarimo ES lygiu prevencijos, gydymo, žalos mažinimo, reabilitacijos intervencinių priemonių bei paslaugų būtiniausių kokybės ir lyginamųjų standartų klausimu, atsižvelgiant į specifinių grupių poreikius ir nacionaliniu bei tarptautiniu lygiu atliktą darbą	2012 m.	Valstybės narės Taryba Komisija EMCDDA	Pasiektas sutarimas ES lygiu prevencijos, gydymo, žalos mažinimo, reabilitacijos intervencinių priemonių bei paslaugų kokybės ir lyginamųjų standartų klausimu	Komisijos pasiūlymas dėl susitarimo ES lygiu Tarybos išvados
	20. Prireikus plėtoti mažumoms, įskaitant, pvz., migrantus, skirtas paslaugas	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Atitinkamų paslaugų pasiūla	Reitox nacionalinės ataskaitos
9. Suteikti galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis kalėjimuose esantiems narkomanams, siekiant užkirsti kelią narkotikų vartojimo žalai sveikatai ir ją sumažinti	21. Plėtoti ir įgyvendinti kaliniams skirtas prevencijos, gydymo, žalos mažinimo ir reabilitacijos paslaugas, kurios prilygtų paslaugoms, teikiamoms už kalėjimų ribų. Ypatingas dėmesys skirtinas tolesnei sveikatos priežiūrai išėjus iš kalėjimo	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Kovos su narkotikais politika ir intervencinės priemonės įgyvendintos būtent su narkotikais susijusioms paslaugoms teikti kalėjimuose, ir tolesnis darbas su buvusiais kaliniais Su narkotikais susijusių sveikatos problemų kalėjimuose sumažėjimas	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Reitox nacionalinės ataskaitos

	22. Valstybės narės turi patvirtinti ir taikyti kalėjimų aplinkoje rodiklius, skirtus stebėti narkotikų vartojimą, su narkotikais susijusias sveikatos problemas ir su narkotikais susijusių paslaugų teikimą, remiantis Komisijos su EMCDDA pagalba sukurta metodine sistema, kuri turi būti suderinta su esamomis metodikomis, ir atsižvelgiant į darbą, atliekamą UNODC (ŽIV/AIDS projekto ir <i>treat.net</i> srityje) bei PSO (sveikatos kalėjimuose klausimu)	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija EMCDDA	Parengtas ir taikomas rodiklis, skirtas stebėti narkotikų vartojimą, su narkotikais susijusias sveikatos problemas ir su narkotikais susijusių paslaugų teikimą Pažangos ataskaita	Standartinės stebėsenos protokolas narkotikų vartojimo kalėjimuose padėčiai ir veiksmams, kurių imtasi, stebėti
10. Užtikrinti galimybę naudotis žalos mažinimo paslaugomis, kad sumažėtų ŽIV ir (arba) AIDS, hepatito C ir kitų su narkotikais susijusių per kraują užkrečiamų infekcinių ligų plitimas ir sumažėtų su narkotikais susijusių mirčių skaičius ES	23. Suteikti galimybę naudotis žalos mažinimo paslaugomis bei įvairiomis šių paslaugų suteikiamomis galimybėmis, kurios yra neatsiejama narkotikų paklausos mažinimo dalis, ir didinti jų aprėptį, kai įmanoma, pasinaudojant patvirtinto veiksmingumo intervencinėmis priemonėmis (2)	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Komisijos pateikta pažangos ataskaita Su narkotikais susijusių infekcinių ligų mažėjimas Su narkotikais susijusių mirčių skaičiaus mažėjimas Didesnė žalos mažinimo paslaugų aprėptis	Komisijos atliekamas tolesnės veiklos, susijusios su TR 2003/488/EB, tyrimas Vienas iš pagrindinių epidemiologinių rodiklių — su narkotikais susijusių infekcinių ligų (DRID) skaičiaus rodiklis Vienas iš pagrindinių epidemiologinių rodiklių — su narkotikais susijusių mirčių (DRD) skaičiaus rodiklis

III. PASIŪLOS MAŽINIMAS

Pagrindinis prioritetas: Pastebimai pagerinti teisėsaugos veiksmingumą ES lygiu kovos su narkotikais srityje. Europolas, Eurojustas ir kitos ES struktūros turi visapusiškai atlikti užduotis, kurias atlikti jos buvo įsteigtos, siekiant veiksmingumo, nacionalinių iniciatyvų derėjimo ES lygiu, veiklos koordinavimo ES ir masto ekonomijos

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis	Įvertinimo priemonės
11. Skatinti veiksmingą teisėsaugos bendradarbiavimą ES, siekiant kovoti su narkotikų gamyba ir prekyba jais	24. Kovoti su nusikalstamomis organizacijomis ir naujomis grėsmėmis, pasitelkiant žvalgybos duomenimis paremtą metodą, (grindžiamą Europos kriminalinės žvalgybos informacijos modelio (ECIM) metodika), pagal kurį pirmenybė teikiama didžiausią grėsmę keliantiems nusikalstamiems tinklams ir rinkoms	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Europolas Eurojustas Taryba	Didelę grėsmę keliančių nusikalstamų organizacijų, su kuriomis valstybės narės siekia kovoti pasitelkdamos ECIM koncepciją, skaičius Naujų grėsmių (pavyzdžiui, naujų narkotikų, naujų kelių ir metodų, naujų gamybos metodų) skaičius ir pobūdis	ES organizuoto nusikalstamumo grėsmių įvertinimas (OCTA) (ir vėlesnės Tarybos išvados, kuriomis nustatomi ES kovos su organizuotu nusikalstamumu prioritetai)

<p>25. Tarpdisciplininės teisėsaugos operacijos, kuriose dalyvaus Europolas ir Eurojustas, taip pat policijos, muitinės ir sienos apsaugos tarnybos, bus plačiau panaudojamos pagal dvišales ir daugiašales bendradarbiavimo iniciatyvas, suburiant jungtines tyrimo grupes (toliau — JTG) ir rengiant bendras muitinių operacijas (toliau — BMO). Valstybės narės išnagrinės, kuriomis priemonėmis galima procesą palengvinti ir pagreitinti, taip pat paskatinti daugiau naudotis šiomis priemonėmis bylose, susijusiose su narkotikais</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Valstybės narės Europolas Eurojustas</p>	<p>Su narkotikais susijusių dvišalių ir daugiašalių bendradarbiavimo iniciatyvų, JTG ir BMO skaičius bei rezultatai Dalyvaujančių valstybių narių skaičius</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių ataskaitos Komisijai Pasiektų rezultatų vertinimo ataskaita</p>
<p>26. Pagerinti žvalgybos duomenų, pateiktų per Europolo nacionalinius padalinius Europolui, ir jo susijusių projektų, įskaitant analizės darbo bylas (toliau — AWF), kokybę. Daugiausia dėmesio turėtų būti skirta sunkiems organizuotiems nusikaltimams ir valstybių narių, kurių poveikis platesnėms ES narkotikų rinkoms didžiausias, bendradarbiavimui</p>	<p>2012 m.</p>	<p>Valstybės narės Europolas</p>	<p>Europolo ataskaita, kurioje įvertinama gautų duomenų kokybė ir kiekybė</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga Europolo įvertinimo ataskaita</p>
<p>27. COSPOL projektų, susijusių su narkotikais, įgyvendinimas, ypatingą dėmesį skiriant: — tinkamo lygio kompetencijos užtikrinimui COSPOL posėdžiuose, — pridėtinei vertei tinkamos žvalgybinės informacijos ir tyrimų pajėgumų aspektais bei tinkamam jau egzistuojančių analizės darbo bylų (AWF) panaudojimui šiuo tikslu</p>	<p>2012 m.</p>	<p>Valstybės narės Europolas</p>	<p>Valstybių narių, atstovaujamų valdymo posėdžiuose, patirtis ir valstybių narių atstovavimo vyresnumas COSPOL ataskaita, kurioje įvertinami operatyvinės veiklos rezultatai, kuriuos įmanoma nustatyti</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių ataskaitos Komisijai</p>
<p>28. Europos policijos koledžas (toliau — CEPOL) ⁽³⁾ per nacionalinius policijos mokymo koledžus turi rengti kvalifikacijos kėlimo mokymus ⁽⁴⁾ vyresniesiems policijos bei muitinės pareigūnams ir ryšių palaikymo pareigūnams trečiojoje šalyse</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>CEPOL Valstybės narės</p>	<p>Mokymo programa parengta teisėsaugai kovos su narkotikais srityje Papildomi susiję mokymai, įtraukti į CEPOL metinį darbo planą Mokymo kursų skaičius Apmokytų pareigūnų skaičius</p>	<p>Paskelbta mokymo programa CEPOL metinė ataskaita Komisijos rengiama pažangos apžvalga</p>

	29. Sistemingiau naudotis valstybių narių ryšių palaikymo pareigūnais ir atitinkamais atvejais ryšių palaikymo teisėjais bei prokurorais trečiojoje šalyse valstybių narių teisėsaugos institucijoms ir Europolui keičiantis informacija ir žvalgybos duomenimis, atsižvelgiant į 2003 m. vasario 27 d. Tarybos Sprendimą 2003/170/TVR dėl ryšių palaikymo pareigūnų, valstybių narių teisėsaugos institucijų pasiūstų dirbti užsienyje, bendro naudojimo, taikant 2006 m. liepos 24 d. Tarybos Sprendimo 2006/560/TVR redakciją	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Europolas Eurojustas	Intensyvesnis tarptautinis operatyvinis teisėsaugos bendradarbiavimas, apie kurį praneša valstybės narės, Europolas, Eurojustas Tarptautinių teisėsaugos bendradarbiavimo atvejų skaičius	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių, Europolo ir Eurojusto įnašo įvertinimo ataskaita
	30. Priimti ir įgyvendinti visoje Europoje veikiančią charakteristikų analizės sistemą, susijusią su teisėsauga sintetinių narkotikų ir prirėkus kitų narkotikų srityje, pagrįstą, <i>inter alia</i> , patirtimi, įgyta vykdant tokius projektus, kaip SYNERGY ir CHAIN, Europolo ir Komisijos Jungtinio tyrimų centro struktūra ir kompetencija, šioje srityje vykdoma valstybių narių teisėsaugos institucijų veikla ir patirtimi	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija Europolas	Įdiegta sistema ar sistemos	2012 m. pažangos apžvalga (įskaitant pridėtinės vertės įvertinimą)
12. Sustiprinti veiksmingą teisminių bendradarbiavimo kovos su neteisėta prekyba narkotikais srityje ir teisėsaugą narkotikų ir (arba) prekursorių gamybos ir prekybos jais bei su šia prekyba susijusio pinigų plovimo srityse	31. Skatinti visapusiškai pasinaudoti galiojančiomis priemonėmis, susijusiomis su ES savitarpio pagalbos prašymais baudžiamosiose bylose, Europos arešto orderiais ir valstybių narių jurisdikcijų priimtomis sankcijomis	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija Eurojustas	Pranešimas apie geriausių praktikų ir rekomendacijos Didesnis savitarpio pagalbos prašymų skaičius Didesnis Europos arešto orderių skaičius Kiti rodikliai, kuriuos reikės parengti (plg. 61 veiksmą)	Komisijos rengiamas 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinio Sprendimo 2004/757/TVR, nustatančio būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių nelegalios prekybos narkotikais srityje, įvertinimas Komisijos rengiama pažangos apžvalga (nauji rodikliai)
	32. Valstybės narės turi prirėkus apsvaistyti galimybę kurti liudytojų apsaugos programas ir išnagrinti galimą jungtinio bendradarbiavimo šioje srityje pridėtinę vertę	2012 m.	Valstybės narės Komisija Eurojustas	Galiojantys nacionalinės teisės aktai	Galutinė pirmininkaujančios valstybės narės ataskaita

	33. Sustiprinti ES valstybių narių bendradarbiavimą siekiant visapusiškai taikyti teises priemones, susijusias su nutarimų konfiskuoti tarpusavio pripažinimu	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija Taryba Eurojustas Europol	Priimtas Komisijos komunikatas Arestuoto turto vertinimas	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių ataskaitos Komisijai dėl areštuoto turto
	34. Remti veiksmingų turto susigrąžinimo tarnybų steigimą valstybėse narėse laikantis Tarybos Sprendimo 2007/845/TVR ir toliau remti susijusias valstybes nares pasitelkiant CARIN tinklą. Remti tyrimus pasitelkiant Europolą ir susijusias Europol AWF	Vykdomas nuolat	Komisija Valstybės narės Europol Eurojustas	Didesnis tyrimų, susijusių su turto suradimu ir identifikavimu, kuriems buvo teikiama parama, skaičius Didesnė konfiskuotų grynųjų pinigų ir turto vertė bei atvejų skaičius	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Komisijos rengiama Tarybos Sprendimo 2007/845/TVR įgyvendinimo ataskaita
13. Greitai ir veiksmingai reaguoti operatyviniu, strategijos ir politiniu lygiais į kylančias grėsmes (pvz., nauji narkotikai, nauji tiekimo keliai)	35. Prireikus įsteigti regioninio saugumo platformas (pvz., MAOC-N, Baltijos jūros regiono kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmų grupė (Baltic Sea TF)), kad būtų kovojama su naujomis grėsmėmis naudojant koordinuotų operatyvinių veiksmų priemones. Tokie veiksmai turi būti suderinami su esamais teisiniais ir operatyviniais susitarimais ES lygiu ir pagrįsti konkrečiais grėsmės vertinimais (taip pat žr. 48 veiksmą). Naujų platformų struktūra turėtų būti nustatyta nedubliuojant funkcijų ir būti suderinta su esamomis struktūromis	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Taryba Europol Komisija	Per gana trumpą laiką parengtos priemonės, skirtos aktyviai kovoti su rizika ir iki minimumo sumažinti žalą Didesnis sužlugdytų nusikalstamų veikų skaičius (konfiskavimas, neteisėtos prekybos pobūdžio keitimas) Regioninių saugumo platformų ataskaitos	Atitinkamų valstybių narių ataskaitos Tarybai Saugumo platformų įvertinimo ataskaitos
	36. ES turi sutelkti dėmesį į valstybių narių ir regionų, kuriuos labiausiai veikia tam tikrų narkotinių medžiagų gamyba ir (arba) neteisėta prekyba jomis, koordinuotus bendrus veiksmus, kurie prireikus būtų vykdomi bendradarbiaujant su Europolu	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Europol Eurojustas Taryba	Valstybių narių įvykdytų veiksmų operatyviniai ir strateginiai rezultatai	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių ataskaitos Komisijai
14. Sumažinti sintetinių narkotikų gamybą ir pasiūlą	37. Valstybės narės turi aktyviai palaikyti teisėsaugos bendradarbiavimą ir (arba) vykdyti bendras operacijas šioje srityje ir dalytis žvalgybos duomenimis ir geriausios patirties pavyzdžiais. Turi būti optimaliai pasinaudojama Europol analizės darbo byla SYNERGY, jos komponentais ⁽⁵⁾ bei susijusiomis EJUP ir COSPOL iniciatyvomis	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Europol Eurojustas	Pradėtų ir (arba) įvykdytų bendrų projektų rezultatai Sunaikinti gamybos pajėgumai, apie kuriuos pranešta EILCS Parengtų SYNERGY ataskaitų skaičius	Komisijos rengiama pažangos apžvalga

<p>15. Sumažinti narkotikų prekursorių, naudojamų nelegalių narkotikų gamybai, naudojimui ir prekybai ES ar pasinaudojant jos teritorija</p>	<p>38. ES turi išlaikyti aiškią bendrą poziciją šiuo klausimu tarptautiniu lygiu ir atitinkamuose tarptautiniuose forumuose, remdamasi galiojančiais teisės aktais ir bendradarbiavimo su privačiuoju sektoriumi patirtimi bei veiksmingai koordinuodama veiklą per atitinkamus Tarybos komitetus</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Komisija Taryba Valstybės narės</p>	<p>Bendra ES pozicija tarptautiniuose forumuose</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga Komisijos ataskaita dėl visų rūšių praktikos</p>
	<p>39. Muitinės tarnybos turi strateginiu lygiu integruoti prekursorių kontrolę, gerindamos sienų kontrolės valdymo veiksmingumą įgyvendindamos Bendrijos rizikos valdymą, ir labiau koordinuoti veiklą su kitomis teisėsaugos institucijomis, kovojančiomis su narkotikų gamyba ir prekyba</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Valstybės narės</p>	<p>Geresnė prekursorių kontrolė, atskleidimo, areštavimo ir charakteristikų nustatymo padėtis, palyginti su 2008 m. Charakteristikų, skirtų cheminiams prekursoriams nustatyti, rengimas</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių ataskaita Komisijai</p>
	<p>40. ES turi teikti visokeriopą pagalbą tarptautiniam operatyviam bendradarbiavimui, kurio tikslas — užkirsti kelią neteisėtam narkotikų prekursorių naudojimui, pvz., Tarptautinės narkotikų kontrolės valdybos (TNKV) vadovaujamiems projektams PRISM ir COHESION. Operatyvinis tyrimų institucijų bendradarbiavimas remiamas pasinaudojant EJUP bendradarbiavimo sistema ir Europolo–AWF bendradarbiavimo sistema. Ši bendradarbiavimo sistema turi būti toliau stiprinama/naudojama</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Komisija Valstybės narės</p>	<p>Didesnis sustabdytų ir (arba) areštuotų siuntų skaičius</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga</p>
	<p>41. Teisėsaugos ir žvalgybos požiūriu ES ir valstybės narės turi visapusiškai remti su narkotikais susijusius Europolo projektus ir EJUP, kad būtų kovojama su nusikalstamais tinklais, susijusiais su prekyba prekursoriais</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Valstybės narės EJUP Europolas</p>	<p>Daugiau valstybių narių ir EJUP pranešimų Europolo projektams apie prekybą prekursoriais</p>	<p>Valstybių narių ir EJUP pažangos ataskaitos</p>
	<p>42. Įvertinti ES narkotikų prekursorių kontrolės teisės aktus ir jų įgyvendinimą</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Komisija Valstybės narės</p>	<p>Vertinimo užbaigimas</p>	<p>Paskelbta ataskaita</p>

	43. ES, jeigu įmanoma, turi sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su pagrindinėmis šalimis, kurios nustatytos kaip pagrindinių sintetinių narkotikų prekursorių kilmės šalys, ir jais naudotis	Vykdomas nuolat	Komisija	Sudaryti susitarimai Nelegalių narkotikų prekursorių siuntų iš atitinkamų šalių sumažėjimas	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Valstybių narių ataskaitos Komisijai
	44. Komisija, OLAF, Europolas, EJUP ir COSPOL turi stiprinti tarpdisciplininį bendradarbiavimą, kad būtų parengtos bendros iniciatyvos	Vykdomas nuolat	Komisija Valstybės narės/EJUP Europolas	Tarpdisciplininių posėdžių/bendrų iniciatyvų skaičius	Komisijos rengiama pažangos apžvalga

IV. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Pagrindinis prioritetas: Gerinti ES bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis kovos su narkotikais srityje veiksmingumą, labiau koordinuojant politiką ES viduje. Skatinti nuosekliai visame pasaulyje naudoti Europos suderintą narkotikų problemos sprendimo metodą

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis	Įvertinimo priemonės
16. Prireikus sistemingai įtraukti ES kovos su narkotikais politikos klausimus į santykius su trečiosiomis šalimis bei regionais ir į platesnę plėtos ir saugumo darbotvarkę. To siekti remiantis strateginiu planavimu ir visų susijusių dalyvių veiklos koordinavimu	45. Užtikrinti, kad į ES santykius su trečiosiomis šalimis būtų įtraukti ES kovos su narkotikais strategijos ir veiksmų planų uždaviniai	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija	Kovos su narkotikais prioritetai vis dažniau įtraukiami į santykius su trečiosiomis šalimis	Susitarimai, strategijos dokumentai, veiksmų planai, t. t. Komisijos rengiama pažangos apžvalga
	46. Gerinti esamų kovos su narkotikais sistemų (pvz., ES ir Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono (LAKR) bendradarbiavimo ir koordinavimo mechanizmas, ES ir Andų bendrijos specializuotas dialogas ir trejeto susitikimai su trečiosiomis šalimis ir regionais kovos su narkotikais klausimais) veiksmingumą nustatant konkrečias bendradarbiavimo sritis ir rezultatų rodiklius	Vykdomas nuolat	Taryba Komisija	Bendradarbiavimo iniciatyvos sukurtos ir įgyvendintos	Komisijos rengiama pažangos apžvalga

<p>47. Laikantis ES politinių sprendimų bei strategijų ir naudojant valstybių narių ir EB paramos programas, spręsti su narkotikais susijusius klausimus šalyse, kuriose narkotikai gaminami, ir šalyse, per kurių teritorijas eina (nauji) keliai, pvz., Vakarų Afrikoje pasitelkiant projektus, kurių tikslas — mažinti narkotikų paklausą bei pasiūlą, įskaitant alternatyvaus vystymosi priemones, ir užkirsti kelią neteisėtam cheminių prekursorių naudojimui. Ši parama prireikus turi būti derinama su ES ir trečiųjų šalių bei regionų kovos su narkotikais veiksmų planais (žr. 51 ir 60 veiksmus)</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Komisija Valstybės narės</p>	<p>Kovos su narkotikais prioritetiškai įtraukti į finansuojamus projektus Finansuojamuose projektuose atsižvelgiama į paklausos ir pasiūlos mažinimo pusiausvyrą Nustatyta valstybių narių ir EB finansavimo programų sąveika</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga</p>
<p>48. Intensyvinti regioninį ir tarpregioninį bendradarbiavimą, kad būtų mažinama narkotikų paklausa ir pasiūla trečiojoje šalyse, naudojant valstybių narių ir EB finansavimo programas, pvz., vystomojo bendradarbiavimo priemonę ir Europos plėtros fondą, stabilumo priemonę ir Europos politikos priemonę</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Komisija Valstybės narės</p>	<p>Pradėtos ir įgyvendintos naujos tarpregioninio bendradarbiavimo iniciatyvos Nustatyta valstybių narių ir EB finansavimo programų sąveika Didesnis finansuojamų projektų skaičius ir bendras biudžetas</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga</p>
<p>49. Siekiant koordinavimo, sukurti ES paramos, teikiamos trečiojoje šalyse kovai su narkotikais, kontrolės mechanizmą</p>	<p>Kasmet</p>	<p>Taryba Valstybės narės Komisija</p>	<p>Sukurtas mechanizmas Pagal mechanizmą teikiamos metinės ataskaitos Su narkotikais susijusių EB ir valstybių narių projektų trečiojoje šalyse apžvalga</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga</p>
<p>50. Atlikti apklausą apie su narkotikais susijusių EB projektų trečiojoje šalyse mastą ir rezultatus</p>	<p>2010 m.</p>	<p>Komisija</p>	<p>Atlikta apklausa</p>	<p>Paskelbta Komisijos apklausos ataskaita</p>
<p>51. Atnaujinti ir įgyvendinti ES kovos su narkotikais veiksmų planus, skirtus Vidurinės Azijos respublikoms ⁽⁶⁾; Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regionui ⁽⁷⁾; Vakarų Balkanams ir šalims kandidatėms ⁽⁸⁾</p>	<p>Vykdomas nuolat</p>	<p>Valstybės narės Komisija</p>	<p>Nustatyti prioritetiškai Veiksmų planų įgyvendinimo lygis</p>	<p>Komisijos rengiama pažangos apžvalga</p>

	52. Pasinaudoti Dublino grupės konsultaciniu mecha- nizmu ir palaikyti aktyvų dialogą su trečiosiomis šalimis įgyvendinant mažosios Dublino grupės rekomendacijas	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija Dublino grupė	Igyvendintų Dublino grupės rekomendacijų skaičius	Dublino grupės ataskaitos
17. Propaguoti ir įgyvendinti ES požiūrį dėl alternaty- vaus vystymosi (apibrėžto dok. 9597/06 CORDROGUE 44 ir UNODC/CND/2008/WG.3/ CRP.4) bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į žmogaus teises, žmonių saugumą ir konkrečias sistemos sąlygas	53. Stiprinti finansinę paramą alternatyvaus vysty- mosi projektams ir programoms užtikrinant, kad intervencinės priemonės būtų vykdomos tinkama eilės tvarka, o parama vystymuisi nebūtų siejama su nelegalių narkotinių augalų pasėlių mažinimu ir finansinėmis iniciatyvomis, skirtomis nelegalių narkotinių augalų pasėlių prevencijai	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija	Projektų ir programų, finansuo- jamų pagal ES požiūrį dėl alter- natyvaus vystymosi (9598/06 CORDROGUE 44 ir UNODC/ CND/2008/WG.3/CRP.4), skai- čius. Pranešta apie neteisėtų nele- galių augalų pasėlių sumažė- jimą ir socialinio bei ekono- minio augimo padidėjimą pagrindinio suinteresuotojo sub- jekto lygiu (*) trečiojoje šalyse, kurioms teikiama parama iš ES fondų	(Projektai/programos) susita- rimai Projektų ir programų vidinė stebėseną, įvertinimo sistema ir ataskaitos Trečiųjų šalių nacionaliniai statistiniai duomenys Valstybių narių ataskaitos Komisijai
	54. Alternatyvų vystymąsi įtraukti į valstybių narių platesnę vystymosi darbotvarkę ir skatinti trečia- sias šalis alternatyvų vystymąsi įtraukti į savo nacionalinę politiką	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija	Nacionalinė politika, strategija ir veiksmų planai, į kuriuos įtraukti kovos su narkotikais klausimai	Skurdo mažinimo strategijos, paramos šaliai strategijos, nacionalinės vystymosi strate- gijos, (nacionaliniai) veiksmų planai Valstybių narių ataskaitos Komisijai
	55. Prisidėti prie iniciatyvų, skirtų aplinkai, susijusiai su narkotikais, ir skirtų mažinti skurdą, konfliktus ir pažeidžiamumą, remiant teisėtus, perspektyvius ir tvarius pragyvenimo šaltinius	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija	Remiamų iniciatyvų skaičius Remiamų iniciatyvų poveikis teisėtų pragyvenimo šaltinių sistemų tvarumui: — neturtingųjų aprūpinimas maistu pagerėjo, o pajamos padidėjo, — pagerėjo neturtingųjų socia- linė ir gamybinė infrastruk- tura (DE), projektų, kurių poveikis įver- tintas kaip teigiamas, skaičius	Iniciatyvos Valstybių narių ataskaitos Komisijai Projektų ir programų vidinė stebėseną, įvertinimo sistema ir ataskaitos PSO, PMP, FAO atliktos pradinės apklausos

18. Stiprinti ES daugiašalį koordinavimą ir skatinti naudoti suderintą ir integruotą metodą	56. Užtikrinti geresnį Narkotikų horizontaliosios darbo grupės (HDG) ir valstybių narių delegacijų Jungtinių Tautų Narkotinių medžiagų kontrolės komisijoje (CND) darbo koordinavimą ir tęstinumą, taip pat ir tinkamai paskirstant susijusią naštą valstybėms narėms pirmininkaujančios narės iniciatyva	2009 m.	Taryba Pirmininkaujanti valstybė narė Valstybės narės	Sustiprintas Vienos delegacijų ir Narkotikų horizontaliosios darbo grupės darbo koordinavimas	Komisijos rengiama pažangos apžvalga
	57. Parengti, koordinuoti ir priimti ES bendrąsias pozicijas ir bendras rezoliucijas JT Narkotinių medžiagų kontrolės komisijoje	Vykdomas nuolat	Pirmininkaujanti valstybė narė Valstybės narės Komisija Taryba	Bendrų ES rezoliucijų skaičius ES bendrosios pozicijos, kurias palaikė kiti regionai	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Konvergencijos rodiklis (dok. 9099/05 CORDROGUE 27)
	58. 52-ojo JT Narkotinių medžiagų kontrolės komisijos posėdžio aukšto lygio dalyje pristatyti ES poziciją dėl 1998 m. JT Generalinės asamblėjos specialiosios sesijos nuostatų vertinimo ir tolesnio darbo ⁽¹⁰⁾ , kurioje būtų išdėstyti pagrindiniai ES kovos su narkotikais politikos principai	2009 m.	Taryba Valstybės narės Komisija	ES pozicijų įtraukimas į JT politinę deklaraciją	Komisijos rengiama pažangos apžvalga
	59. Koordinuoti veiklą su kitais tarptautiniais forumais ar programomis, visų pirma su JT narkotikų ir nusikaltimų prevencijos biuru (UNODC), Pompidou grupe, Pasauline sveikatos organizacija (PSO), Jungtinių Tautų kovos su ŽIV/AIDS programa (UNAIDS), Pasaulio muitinių organizacija (PMO) ir Interpolu	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija	Reguliariai keičiamasi informacija apie veiklą atitinkamuose forumuose, visų pirma Narkotikų horizontaliosios darbo grupės posėdžiuose Sustiprintas koordinavimas	Komisijos rengiama pažangos apžvalga
19. Remti šalis kandidates bei stabilizavimo ir asociacijos proceso šalis	60. Teikti būtiną techninę pagalbą ir kitokią paramą šioms šalims, siekiant supažindinti jas su ES kovos su narkotikais srities <i>acquis</i> ir padėti joms vykdyti būtinus veiksmus, įskaitant veiksmus, įtrauktus į priimtą kovos su narkotikais veiksmų planą, skirtą Vakarų Balkanams ⁽¹¹⁾	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija Taryba EMCDDA Europolis	Šalys vis labiau laikosi ES <i>acquis</i> įvykdytų projektų skaičius ir kokybė Dialogo ir (arba) bendradarbiavimo su atitinkamomis ES agentūromis pažanga Veiksmų planų įgyvendinimo lygis	Komisijos rengiama pažangos apžvalga Šalių pranešimai

20. Pagerinti bendradarbiavimą su Europos kaimynystės politikos šalimis	61. Pagerinti dvišalį arba regioninį dialogą narkotikų klausimais su Europos kaimynystės politikos šalimis, pirmiausia per pakomitečius	Vykdomas nuolat	Valstybės narės Komisija	Veiksmingas dialogo rezultatas	Komisijos rengiama pažangos apžvalga
	62. Komisija turi paskatinti šias šalis naudoti Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, kad įgyvendintų Europos kaimynystės politikos veiksmų planų dalis, skirtas kovai su narkotikais	Vykdomas nuolat	Komisija	Su narkotikais susijusių projektų, įgyvendintų pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę, skaičius	Komisijos rengiama pažangos apžvalga

V. INFORMACIJA, MOKSLINIAI TYRIMAI IR VERTINIMAS

Pagrindinis prioritetasis: Pagerinti visų narkotikų vartojimo reiškinio aspektų suvokimą siekiant išplėsti visuomenės politikos žinių bazę ir geriau informuoti piliečius apie narkotikų vartojimo padarinius visuomenei bei sveikatai, taip pat atlikti mokslinius tyrimus

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakinga šalis	Rodiklis	Įvertinimo priemonės
21. Plėsti žinių bazę kovos su narkotikais srityje, skatinant mokslinius tyrimus	63. Taryba ir Komisija turi: <ul style="list-style-type: none"> — nustatyti būsimus ES mokslinių tyrimų prioritetus nelegalių narkotikų srityje ir būtinus mechanizmus, kad būtų gauta naujų žinių, — rengti naujus metodus ir kurti naujas technologijas, — stiprinti mokslinių tyrimų pajėgumus plėtojant ir telkiant jų strateginį vadovavimą, taip pat imantis veiksmų bendradarbiavimui ES pagerinti 	2009 m.	Valstybės narės Komisija EMCDDA Taryba	Nustatyti mokslinių tyrimų prioritetai Nustatyti ir įdiegti mechanizmai	Komisijos pasiūlymas dėl mokslinių tyrimų ES Tarybos išvados
22. Užtikrinti keitimąsi tikslia su šia politikos kryptimi susijusia informacija nelegalių narkotikų srityje	64. Valstybės narės turi teikti išteklius Reitox ⁽¹²⁾ pagrindiniams nacionaliniams centrams (toliau — PNC), būtinus siekiant įvykdyti įsipareigojimus ir atitikti kokybės standartus, susijusius su naryste Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centre (EMCDDA). PNC teikia informaciją EMCDDA, remdamiesi kasmet sudaromais susitarimais, EMCDDA teikiant tinkamą paramą	Vykdomas nuolat	Valstybės narės EMCDDA	Keitimasis informacija, kurios reikia kontrolės ir vertinimo tikslais Reitox teikiamas finansavimas ir kiti išteklių atitinka poreikius PNC teikia informaciją, remdamiesi sutartais standartais	EMCDDA metinė ataskaita apie PNC pajėgumus Reitox nacionalinės ataskaitos

23. Toliau plėtoti priemonės, skirtas stebėti su narkotikais susijusių padėčių ir reagavimo į ją veiksmingumą	65. Toliau tobulinti ir visapusiškai įgyvendinti penkis pagrindinius epidemiologinius EMCDDA rodiklius ir kurti naujus rodiklius bei priemonės, skirtas narkotikų paklausai mažinti	2012 m.	Valstybės narės EMCDDA Komisija	Valstybės narės labiau laikosi įgyvendinimo kriterijų pagal pagrindinius rodiklius Gydymo poreikio ir probleminio vartojimo ⁽¹³⁾ rodiklių patobulinimas Reabilitacijos ir reintegracijos rodikliai ir (arba) priemonės Priemonės narkotikų paklausai mažinti Valstybių narių, kurios visapusiškai įgyvendino gydymo poreikio rodiklį, skaičius	EMCDDA atitikties ataskaita Komisijos tarnybų dokumentas dėl duomenų, susijusių su narkotikais
	66. Atlikti mokslinį tyrimą įvertinant internetą kaip nelegalios narkotikų prekybos priemonę ir išnagrinėti, kokios nacionalinės, europinės ir (arba) tarptautinės priemonės galėtų būti veiksmingos su tuo kovojant	2010 m.	Valstybės narės Komisija	Mokslinio tyrimo rezultatai	Komisijos pranešimas apie tyrimą
	67. Sukurti pagrindinius rodiklius, skirtus rinkti politikai nustatyti svarbius duomenis apie su narkotikais susijusius nusikaltimus, neteisėtą auginimą, narkotikų rinkas ir intervencines priemones, skirtas pasiūlai sumažinti, bei parengti jų rinkimo strategiją	Vykdomas nuolat	Komisija EMCDDA Europolas Valstybės narės	Pagrindiniai rodikliai nustatyti Parengta įgyvendinimo strategija	Komisijos tarnybų dokumentas dėl duomenų, susijusių su narkotikais
	68. Parengti analitines priemones, siekiant geriau įvertinti kovos su narkotikais politikos veiksmingumą ir poveikį (pvz., įvertinimo priemonių pavyzdį, politikos veiksmingumo rodiklius, viešųjų išlaidų analizę ir t. t.)	2010 m.	Komisija EMCDDA Valstybės narės	Parengtos analitinės priemonės Tikslesnė su narkotikais susijusios padėties analizė	Komisijos tyrimai EMCDDA
	69. Įvertinti, ar veiksmingas Tarybos Sprendimas 2005/387/TVR dėl keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas, jų rizikos įvertinimo ir kontrolės, ir prireikus jį iš dalies pakeisti	2010 m.	Komisija Taryba EMCDDA Europolas Europos vaistų agentūra (EMA)	Įvertinimas atliktas Pasiūlyti galimi pakeitimai	Įvertinimo ataskaita

24. Užtikrinti nuolat atliekamą kovos su narkotikais politikos vertinimą	70. Valstybės narės turi nuolat reguliariai vertinti ir derinti nacionalinę kovos su narkotikais politiką	Vykdomas nuolat	Valstybės narės	Šalių, kurios įvertino politiką dėl narkotikų, skaičius	Paskelbtos valstybių narių ataskaitos
	71. Pateikti Tarybai ir Europos Parlamentui metinę veiksmų plano įgyvendinimo pažangos apžvalgą ir prireikus pateikti patikslintus ir (arba) patobulintus kriterijus ir stebėsenos bei vertinimo ataskaitų teikimo procedūras	Kasmet	Komisija EMCDDA Europolas Valstybės narės Taryba	Metinė pažangos apžvalga pateikta Atitinkami kriterijai nustatyti	Komisijos rengiama pažangos apžvalga
	72. Užsakyti atlikti išorinį nepriklausomą 2005–2012 m. ES kovos su narkotikais strategijos ir 2009–2012 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano vertinimą, po kurio būtų svarytymo laikotarpis prieš imantis tolesnių veiksmų	2012 m.	Komisija Taryba Valstybės narės	Atskirų veiksmų rezultatų vertinimas Poveikis bendrai su narkotikais susijusiai padėčiai žinomas	Paskelbta išorinio įvertinimo ataskaita

(1) Šios Tarybos darbo grupės yra: Policijos ir muitinės darbo grupės, Organizuoto nusikalstamumo tarpdisciplininė grupė, Sveikatos apsaugos darbo grupė, išorės santykių darbo grupės ir Ekonomikos klausimų darbo grupė.

(2) Šis veiksmas pagrįstas Tarybos Rekomendacija 2003/488/EB dėl su priklausomybe nuo narkotikų susijusios žalos sveikatai prevencijos ir jos mažinimo.

(3) Europos policijos koledžas; Tarybos Sprendimas 2005/681/TVR.

(4) Įskaitant dėl neteisėtų narkotikų laboratorijų sunaikinimo.

(5) Synergy projektą sudaro analizės darbo byla (AWF), Europolo neteisėtų laboratorijų palyginimo sistema (EILCS) ir Ecstasy logotipų sistema; pastaroji įtraukta į bendrą Europolo sintetinių narkotikų areštavimo sistemą (ESDSS).

(6) Dok. 12353/02 CORDROGUE 78 CORDROGUE 78 CODRO 1 NIS 107.

(7) Dok. 7163/1/99 REV 1 CORDROGUE 19 CODRO 2; Port of Speino deklaracija — dok. 10451/07 CORDROGUE 34 COLAT 9 AMLAT 54.

(8) Dok. 5062/2/03 REV 2 CORDROGUE 3 COWEB 76 + COR 1.

(9) Dok. 13501/1/08 REV 1 CORDROGUE 71 UD 172, III priedas.

(10) Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos dvidešimtosios specialiosios sesijos politinė deklaracija (rezoliucija S-20/2, priedas).

(11) Dok. 5062/2/03 REV 2 CORDROGUE 3 COWEB 76 + COR 1.

(12) Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies.

(13) EMCDDA rodiklis turi būti suderintas su visuomenės sveikatos kriterijais (pavyzdžiui, vartojimo intensyvumas ir padariniai sveikatai), įskaitant tarptautines klasifikacijas (DSM-V/ICD-10).